

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 7050/2021
15.12.2021. године
Београд

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић, Иване Рађеновић, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Слободан Јовановић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Александар Кнежевић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизијама тужиоца и туженог изјављеним против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1718/2020 од 08.06.2021. године, у седници одржаној дана 15.12.2021. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца, **УКИДА СЕ** пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 1718/2020 од 08.06.2021. године и предмет враћа истом суду на поновно суђење.

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији туженог изјављеној против решења о трошковима поступка садржаног у ставу другом изреке пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1718/2020 од 08.06.2021. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија туженог изјављена против решења садржаног у ставу другом изреке пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1718/2020 од 08.06.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бујановцу П 235/19 од 27.02.2020. године, ставом првим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу на име накнаде штете због експлоатисаног песка са кат. парцеле бр. .. по култури њива четврте класе укупне површине од 1996 м² и кат. парцеле бр. .. по култури шумско земљиште укупне површине од 1677 м², обе уписане у ЛН бр. .. КО ..., чији је тужилац власник у обиму од 2/4 идеалног дела, исплати износ од 598.400,00 динара са законском затезном каматом почев од 05.12.2018. године до коначне исплате. Ставом другим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати 275.898,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 1718/2020 од 08.06.2021. године, ставом првим изреке, укинута је наведена првостепена пресуда и пресуђено тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца који је тражио да се тужени обавезе да му на име накнаде штете због експлоатисаног песка са описаних катастарских парцела чији је он власник у обиму 2/4 идеалних делова, исплати износ од 598.400,00 динара, са законском затезном каматом почев од 05.12.2018. године до коначне исплате. Ставом другим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 291.612,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до коначне исплате.

Против наведене правноснажне одлуке донете у другом степену, ревизије су благовремено изјавиле обе парничне странке, позивајући се обе на примену члана 404. ЗПП. Тужилац је ревизију изјавио због погрешне примене материјалног права и битних повреда одредаба ЗПП-а, у поступку пред другостепеним судом.

Бавећи се оценом дозвољености ревизије на основу члана 410. став 2. ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/11, 87/18), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиоца дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 3. ЗПП и да зато нема потребе да се о њој одлучује на основу члана 404. ЗПП. Док ревизија туженог изјављена против решења о трошковима поступка садржаног у ставу другом изреке побијане пресуде, није дозвољена.

Одлучујући о дозвољености изјављене ревизије на другостепену пресуду којом је одлучено о трошковима поступка (став други изреке), на основу члана 404. став 2. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да су испуњени услови за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној у смислу члана 404. став 1. ЗПП; обзиром да се ревизијом туженог напада одлука о трошковима поступка чији се обрачун врши у свакој парници појединачно и представља чињенично питање сваког конкретног спора. Зато нема ни потребе за одлучивање о ревизији ради уједначавања судске праксе, поводом одлуке суда о висини трошкова поступка, имајући у виду да судови о трошковима одлучују у сваком конкретном случају, ценећи одредбе ЗПП, којима је регулисано одлучивање о захтевима странака за накнаду трошкова поступка.

Како на основу изложеног произлази да у конкретном случају нису испуњени услови из члана 404. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке ове одлуке.

Испитујући дозвољеност ревизије у смислу члана 410. став 2. тачка 5. у вези члана 420. став 6. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није дозвољена.

Према одредби члана 420. став 1. ЗПП, странке могу изјавити ревизију и против решења другостепеног суда којима је поступак правноснажно окончан, а побијано решење о накнади трошкова поступка то није. Чланом 28. ЗПП прописано је, да ако је за утврђивање стварне надлежности, права на изјављивање ревизије и у другим случајевима прописаним у овом закону, меродавна вредност предмета спора, као вредност предмета спора се узима само вредност главног захтева (став 1) док се камате, уговорна казна и

остала споредна тражења, као и трошкови поступка не узимају у обзир ако не чине главни захтев (став 2).

Имајући у виду да се ревизијом туженог напада одлука о трошковима поступка која не представља решење због кога се ревизија може изјавити на основу члана 420. ЗПП, то ревизија туженог није дозвољена.

Из изложеног разлога а на основу члана 413. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу трећем изреке.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиоца основана.

Доношењем побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је сувласник катастарских парцела број .. по култури њива четврте класе површине од 1996 м² и бр. .. по култури шумско земљиште површине од 1697 м², обе уписане у ЛН бр. .. КО ..., са уделом од 2/4 идеалних делова. У току 2014. године, тужени је вршио експлоатацију песка са ових катастарских парцела тако што је употребом механизације за потребе свог предузећа „ББ“ из ..., скинуо хумусни слој земљишта, а онда извршио ископ и одвезао песак који се налазио испод. На основу налаза и мишљења судског вештака геодетске струке, ове парцеле се на лицу места граниче и чине једну целину. Утврдио је такође да површина ископа са кат. парцеле бр. .. износи 4647 м³, а са кат. парцеле .. износи 557 м³. Према основном и допунским налазима судског вештака грађевинске струке, утврђено је да вредност ископаног и одведеног песка са наведених катастарских парцела тужиоца, а сразмерно његовом сувласничком уделу, према ценама у време вештачења износи 556.200,00 динара. Исти судски вештак је у свом допунском налазу од 05.12.2018. године утврдио да би с обзиром на сувласнички део тужиоца, за враћање наведених катастарских парцела у првобитно стање, наношењем земљаног материјала и хумуса, био неопходан износ од 598.400,00 динара. Тим поводом тужени је био у преговорима са тужиоцем око цене за однети песак, али до њиховог договора о томе није дошло, тако да је тужени ову експлоатацију извршио без тужиочеве дозволе, не плативши му накнаду за песак. О радовима које је потребно извести ради довођења наведених парцела у првобитно стање, изјашњавао се и судски вештак пољопривредне струке, чији налаз и мишљење нижестепени судови нису прихватили.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, да је тужени током 2014. године као физичко лице, без дозволе и сагласности тужиоца, извршио експлоатацију песка са његових кат. парцела тужиоца (чији је сувласник) првостепени суд је закључио да је тужени на тај начин својом кривицом проузроковао тужиоцу материјалну штету на основу чланова 154. и 158. Закона о облигационим односима (ЗОО), те да је због тога у обавези да му исплати новчану противвредност за радове ради довођења ових катастарских парцела у пређашње стање у утврђеној висини. Притом је имао у виду да је тужилац

првобитно тражио и накнаду за противвредност однетог песка (у утврђеном износу од 556.200,00 динара), који захтев му је одбијен пресудом Основног суда у Бујановцу П 316/16 од 22.01.2019. године која је у том делу постала правноснажна, обзиром да је решењем Апелационог суда у Нишу Гж 1923/2019 од 04.04.2019. године укинута у ставовима другом и петом изреке.

Другостепени суд је након одржане главне расправе одбио тужбени захтев тужиоца из разлога што је на основу чињеничног стања утврђеног у првостепеном поступку и на основу исказа судског вештака грађевинске струке датог на рочишту од 08.06.2021. године на којем је закључена главна расправа, утврдио да је тужени у међувремену (након доношења првостепене пресуде) довео у раније стање пре ископа и одвоза песка, предметне тужиоцеве катастарске парцеле. Следом тога је оценио, да би тужени као одговорно лице био дужан да на основу члана 185. ст.1. и 3. ЗОО, успостави стање које је било пре него што је штета настала и да евентуално ако то није могуће плати одговарајућу накнаду у новцу, али је утврђено да је он то раније стање успоставио.

Међутим, за сада се не може прихватити изложено правно становиште другостепеног суда јер је засновано на основу исказа судског вештака грађевинске струке датог у другостепеном поступку, у ситуацији када је, као што то тужилац основано истиче у ревизији, исти судски вештак на том рочишту такође изјавио и то да у једном делу предметних катастарских парцела, није извршена нивелација, односно да није доведена у исти ниво у каквом је била пре ископа песка. То поготово када се има у виду да је ископ песка са ових парцела вршен на дубини од 3 метара, као што је то утврђено налазима судских вештака.

Зато ће другостепени суд у поновном поступку на поуздан начин утврдити у ком обиму, односно да ли је тужени у потпуности довео предметне катастарске парцеле тужиоца (односно сувласничке делове) у раније стање пре извршеног ископа песка, па ће зависно од тога одлучити о тужбеном захтеву за тражену накнаду материјалне штете.

Како одлука о трошковима поступка зависи од исхода одлуке о главној ствари, то је и она укинута.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 416. став 2. ЗПП, одлучио као у ставу првом изреке.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

